

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธไทย

สอบ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ยสุส ชิตํ นาวชียติ

ชิตมสุส โนยาติ โภจึ โลเก

ตํ พุทฺธมนนฺตโคจรํ

อปทํ เกน ปเทน เนสุสถ?

ยสุส ชาลีนี วิสตุติกา

ตณฺหา นตุถิ กุหิณฺจึ เนตเว

ตํ พุทฺธมนนฺตโคจรํ

อปทํ เกน ปเทน เนสุสธาติ ๑

ตตุถ ยสุส ชิตํ นาวชียตีติ ยสุส สมนาสมฺพุทฺธสุส เตน เตน มคฺเคน ชิตํ
ราชาทิกฺกิลสชาตํ ปฺน อสมฺทาจรณฺโต นาวชียติ พุชฺชิตํ นาม น โหติ ๑ โนยาตีติ น อฺยุยาติ
ยสุส ชิตํ กิลสชาตํ ราคาทิสฺส โภจึ เอกกฺกิลโสปี โลเก ปจฺจโต นิวตฺติ นาม น โหติ
นาหฺพนฺตตีติ อตุถิ ๑ อนนฺตโคจรนฺติ อนนฺตารมฺมณฺสส สพุทฺธณฺตณฺญาณฺสส วเสน อปริยนฺต-
โคจรํ ๑ เกน ปเทนาติ ยสุส ราคาปทาทิสฺส เอกปทึปี นตุถิ ตํ ตุมฺเห เกน ปเทน เนสุสถ พุทฺธสุส
ปน เอกปทึปี นตุถิ ตํ อปทํ พุทฺธํ ตุมฺเห เกน ปเทน เนสุสถ? ๑

ธป.๖ มาริธิตา วตุถุ น.๖๕

(สำนวน พระมหานิมิตร ฐมมสโร ป.๖.๙)

ยสุส ชิตํ นาวชียติ
ชิตมสุส โนยติ โกจิ โลก
ตํ พุทฺธมนนฺตโคจรํ
อปทํ เกน ปเทน เนสฺสถ?

(สตถา สยกตฺตา ใน อภาสี ๑ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก อีมา วิเสสน ของ คาถา ๑
อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสี)

ราคาทิกฺกิลีสชาตํ วฺตฺตกมฺม ใน น อวชียติ น คัพฺพ
ปฏิสฺสธ ใน อวชียติ ๑ อาชฺยตบพ กมฺมวาทก เตน
วิเสสน ของ สมฺมาสมฺพุทฺธเนน ๑ อนภิตกตฺตา ใน
อวชียติ ยสุส วิเสสน ของ สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ๑
จณฺฐีอนภิตกตฺตา ใน ชิตํ ๑ วิเสสน ของ ราคาทิกฺกิลีส-
ชาตํ

โกจิ วิเสสน ของ กิลีส ๑ สยกตฺตา ใน น อชฺยตติ น
คัพฺพ ปฏิสฺสธ ใน อชฺยตติ ๑ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก
อสุส วิเสสน ของ สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ๑ จณฺฐีอนภิตกตฺตา
ใน ชิตํ ๑ วิเสสน ของ กิลีสชาตํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน
อชฺยตติ โลก ภินฺนาจาร ใน กิลีส

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เนสฺสถ ๑ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก ตํ
กิตฺติ อนนฺตโคจรํ กิตฺติ อปทํ กิตฺติ วิเสสน ของ พุทฺธ ๑
อวฺตฺตกมฺม ใน เนสฺสถ เกน วิเสสน ของ ปเทน ๑ กรณ
ใน เนสฺสถ

ยสุส ซาลินี วิสตุตติกา

ตณฺหา นตฺถิ กุหิณฺจิ เนตเว

ตํ พุทฺธมนนฺตโคจโร

อปฺทํ เกน ปเทน เนสฺสธาติ ฯ

ซาลินี กิติ วิสตุตติกา กิติ วิเสสน ของ ตณฺหา ๆ สยกตฺตา
ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ยสุส วิเสสน ของ
พุทฺธสฺส ๆ สมฺปทาน ใน นตฺถิ กุหิณฺจิ วิเสสน ของ **ภเว**
ๆ วิสยธาร ใน **เนตเว** ๆ **ตุมตฺถสมฺปทาน** ใน นตฺถิ
ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เนสฺสธ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ
กิติ อนนฺตโคจโร กิติ อปฺทํ กิติ วิเสสน ของ **พุทฺธ** ๆ
อวฺตตมฺม ใน เนสฺสธ เกน วิเสสน ของ ปเทน ๆ กรณ
ใน เนสฺสธ อิติ คัพฺทํ สฺรูป ใน อีมา คธา ฯ

ตตถ ยสฺส ชิตํ นาวชียตีติ ยสฺส สมมาสมพุทฺธสฺส เตน เตน มคฺเคน ชิตํ
ราคาทิกฺกิลเสชาตํ ปฺน อสมฺหาจรณโต นาวชียติ พุชฺชิตํ นาม น โหติ ฯ

ตตถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน คาถาปาทสฺส ยสฺส ชิตํ นาวชียติ สฺรูป ใน
อิติ ฯ คํพท์ สฺรูปใน คาถาปาทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมพฺพนฺธ ใน อตฺถ

ราคาทิกฺกิลเสชาตํ วุตฺตกมฺม ใน น อวชียติ และ สยกตฺตา ใน น โหติ น สองคํพท์
ปฏิเสธ ใน อวชียติ และ โหติ อวชียติ อาชฺยาตบท กมฺมวจาก โหติ อาชฺยาตบท กตฺตวจาก
เตน วิเสสน ของ สมมาสมพุทฺธเรน ๆ อนนฺทิตกตฺตา ใน อวชียติ ยสฺส วิเสสน ของ
สมมาสมพุทฺธสฺส ๆ จณฺฐีอนนฺทิตกตฺตา ใน ชิตํ เตน สองบท วิเสสน ของ มคฺเคน ๆ กรณ ใน
ชิตํ ๆ วิเสสน ของ ราคาทิกฺกิลเสชาตํ ปฺน คํพท์ กิริยาวิเสสน ใน อสมฺหาจรณโต ๆ เหตุ ใน
อวชียติ และ โหติ นาม คํพท์ สณฺญาไซตก เข้ากับ พุชฺชิตํ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ นาวชียติ
วิวริย ใน พุชฺชิตํ นาม น โหติ ฯ วิวรณ อิติ คํพท์สฺรูป ใน อตฺถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

โนยาตีติ น อุยยาติ **ยสุส** ชิตํ กิเลสชาติ ราคาสีสุ โภจิ เอกกุกิเลสปี โลก ปจจโต **นิวัตติ** นาม
น โหติ นานุพฺพชิตี อตุโถ ฯ

โนยาติ สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน **ปทสฺส** ฯ **ภาวาทิสมฺพนฺธ** ใน -เจโท น อุยยาติ
สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน **ปทจฺเจโท** ฯ **วุตฺตกมฺม** ใน กาทพฺโพ **ปณฺฑิตฺเตน อนภิตกตฺตา**
ใน กาทพฺโพ ฯ **กิตฺตท กมฺมวาทก**

ราคาสีสุ วิเสสน ของ **กิเลสฺสุ** ฯ **นิทฺธารณ** ใน โภจิ เอกกุกิเลสปี โภจิ วิเสสน ของ
เอกกุกิเลส ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอกกุกิเลส ฯ **นิทฺธารณีย** และ สยกตฺตา ใน น โหติ
และ น อนุพฺพชิตี น สองศัพท์ ปฏิเสธ ใน โหติ และ อนุพฺพชิตี ฯ อาชฺยาตฺตท กตฺตฺวาจก
ยสุส วิเสสน ของ **สมฺมาสมฺพฺพุทฺทสฺส** ฯ **จฺญฺฐึอนภิตกตฺตา** ใน ชิตํ ฯ วิเสสน ของ กิเลสชาติ ฯ
อวุตฺตกมฺม ใน อนุพฺพชิตี โลก ภินฺนาร ใน เอกกุกิเลส ปจจโต ตติยาวิเสสน ใน นิวัตติ
นาม ศัพท์ สยญฺชาตก เข้ากับ **นิวัตติ** ฯ **วิกตีกตฺตา** ใน โหติ ปจจโต นิวัตติ นาม น โหติ
วิวริย ใน ยสุส ชิตํ กิเลสชาติ น อนุพฺพชิตี ฯ **วิวรณ** อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ฯ ลิงฺคตฺถ ฯ

อนนตโคจรนุติ อนนตารมณสฺส สัพพญตฺตญฺญานสฺส วเสน อปรียนตโคจรํ ฯ เกน ปเทนาติ
ยสฺส ราคปทาทีสุ เอกปทีปี นตฺถิ ตํ ตุมฺเห เกน ปเทน เนสฺสธ พุทฺธสฺส ปน เอกปทีปี นตฺถิ ตํ
อปทํ พุทฺธํ ตุมฺเห เกน ปเทน เนสฺสธ? ฯ

อนนตโคจรํ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน **ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ** ใน อตฺถโถ

อนนตารมณสฺส วิเสสน ของ สัพพญตฺตญฺญานสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน วเสน ๑
กรณ ใน อปรียนต- อปรียนตโคจรํ วิเสสน ของ พุทฺธํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน **อตฺถโถ ๑ ลิงฺคตฺถ** ฯ

เกน ปเทน สรูป ใน **อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ** ใน **ปททวยสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ** ใน อตฺถโถ

ราคปทาทีสุ วิเสสน ของ **ปเทสฺ ๑ นิทฺธารณ** ใน เอกปทีปี ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ
เอกปทํ ๑ **นิทฺธารณเณ** และ สยกตฺตาใน นตฺถิ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ
พุทฺธสฺส ๑ สมปทาน ใน นตฺถิ

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เนสฺสธ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ **พุทฺธํ ๑**
อวฺตฺตกมฺม ใน เนสฺสธ เกน วิเสสน ของ ปเทน ๑ กรณ ใน เนสฺสธ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอกปทํ ๑ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑
อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก พุทฺธสฺส สมปทาน ใน นตฺถิ

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เนสฺสธ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺตี อปทํ กิตฺตี วิเสสน ของ
พุทฺธํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน เนสฺสธ เกน วิเสสน ของ ปเทน ๑ กรณ ใน เนสฺสธ ยสฺส ราคปทาทีสุ
๒เปฯ ปเทน เนสฺสธ วิวริย ใน พุทฺธสฺส ปน ๒เปฯ ปเทน เนสฺสธ ๑ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน
อตฺถโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ฯ